

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ (III) ¹

- 1 -

E. M. 3 9 6 + 3 9 4 2

Τὰ δύο ταῦτα ἐνεπίγραφα τεμάχια μαρμάρου εἶναι θραύσματα ἀπὸ μεγαλυτέ-
ραν στήλην καὶ ἀρμόζοντα ἐπ' ἀλλήλων συνεκολλήθησαν (εἰκ. 1, 2). Τούτων τὸ
3942 εἶναι ἀκέραιον ἀριστερᾷ. Ἄνω δὲν ἐλλείπουν τμήματα, ἀλλ' ἀπλῶς ἔχουν
ἐκκρουσθῇ τεμάχια, ἀφοῦ ὑπάρχει ἀνεπίγραφος χῶρος ὕψ. 0.06 μέχρι τοῦ πρώτου
στίχου. Μετροῦν μετὰ τὴν συγκόλλησιν κατὰ πλάτος 0.30 καὶ ὕψος 0.28. Γράμ-
ματα φέρουν ἐπὶ τῆς προσθίας καὶ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς δημοσιευμένη εἶναι μό-
νον ἢ ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς τοῦ 3942 ἐπιγραφή ἐν IG II² 4795.

Τὸ κείμενον τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιγραφῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

A

Ὁ ἱερεὺς [τ]οῦ Χορείου Ἀντινόου ὁ ἱερεὺς τῆς
 Ὀμονοίας τῶν Ἑλλήνων Τιβ. Κλ. Ἀταλός Ἀν
 δ]ραγάθ[ου Σφ]ήττιος — — — — —
 . . . κτη . . . του και Π — — — — —
 . . . ἰο — — σπο — — — — —

B

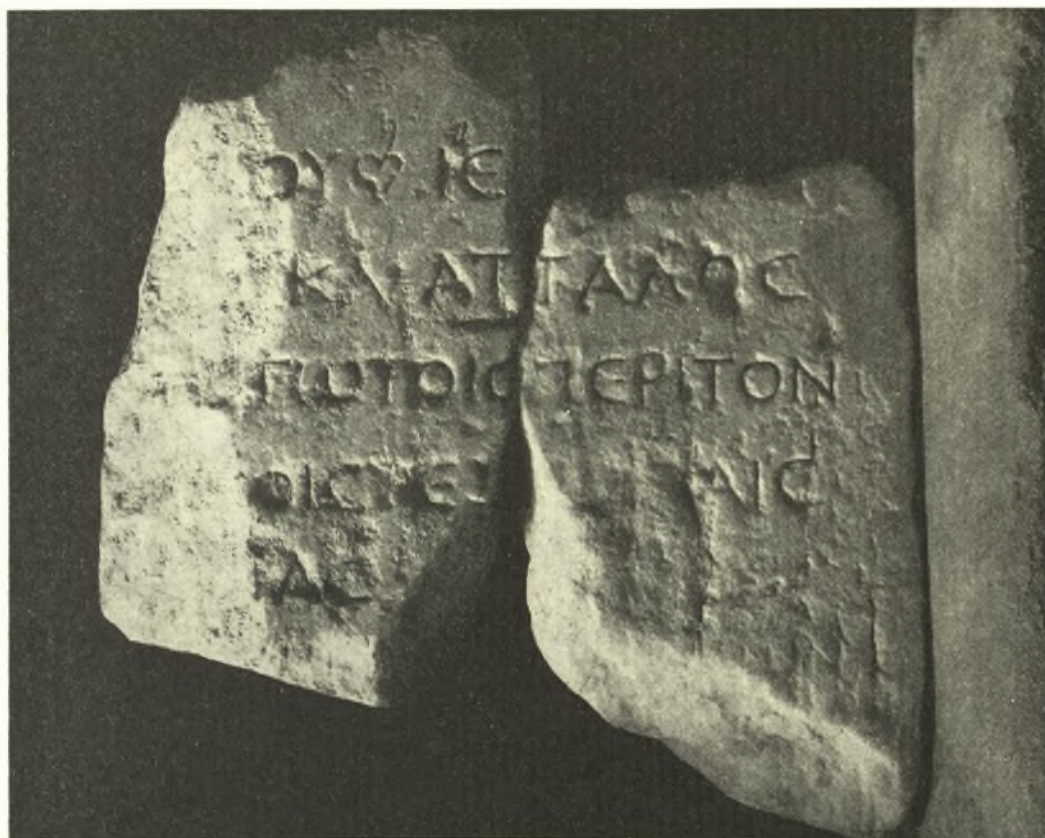
[illegible]

Ταῦτα ἀποτελοῦν τμήμα τῆς στήλης, ἐφ' ἧς εἶναι κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφὴ ἐν IG II² 1105, περιέχουσα ἐπιστολὰς ῥωμαίου αὐτοκράτορος. Τὸ μάρμαρον, αἱ μορφαὶ τῶν γραμμάτων, ὁ τρόπος χαράξεώς των, ἥτοι κανονικὰ μὲν ἐπὶ τῆς ὡς Α χαρακτηριστικουμένης πλευρᾶς, βαθύτερα δὲ ἐπὶ τῆς Β, συνηγοροῦν περὶ τούτου. Εἰς

1 Ἰδὲ καὶ ΑΕ 1960, σ. 38 ΕΞ.

τὰς τεχνικὰς λεπτομερείας ἔρχεται συνεπικουρον τὸ περιεχόμενον τῶν κειμένων ἐπὶ τῆς πλευρᾶς Α τῆς IG II² 1105 ἐπιγραφῆς καὶ τῆς ἀντιστοίχου τῆς ἡμετέρας γίνεται μνεία τοῦ Χορείου, ἐπὶ τῆς Β εἰς ἀμφοτέρας τοῦ Κλ. Ἀττάλου.

Τῆς στήλης ταύτης ἦσαν γνωστὰ 6 τεμάχια, ἥτοι 5 ἐν τῷ Ἐπιγραφικῷ Μουσείῳ, ὑπ' ἀριθ. 8388, 8389, 8390, 8391 (= IG II² 1105), 4649 (= BCH 51, 1927, σ. 248 N° 3) καὶ 1 ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀγορᾶς (= Hesperia 3, 1934, σ. 40). Καίτοι ὁμως ἔχουν ἐπιγεγραμμένας τὴν προσθίαν καὶ τὴν ὀπισθίαν ὄψιν (πλὴν τοῦ

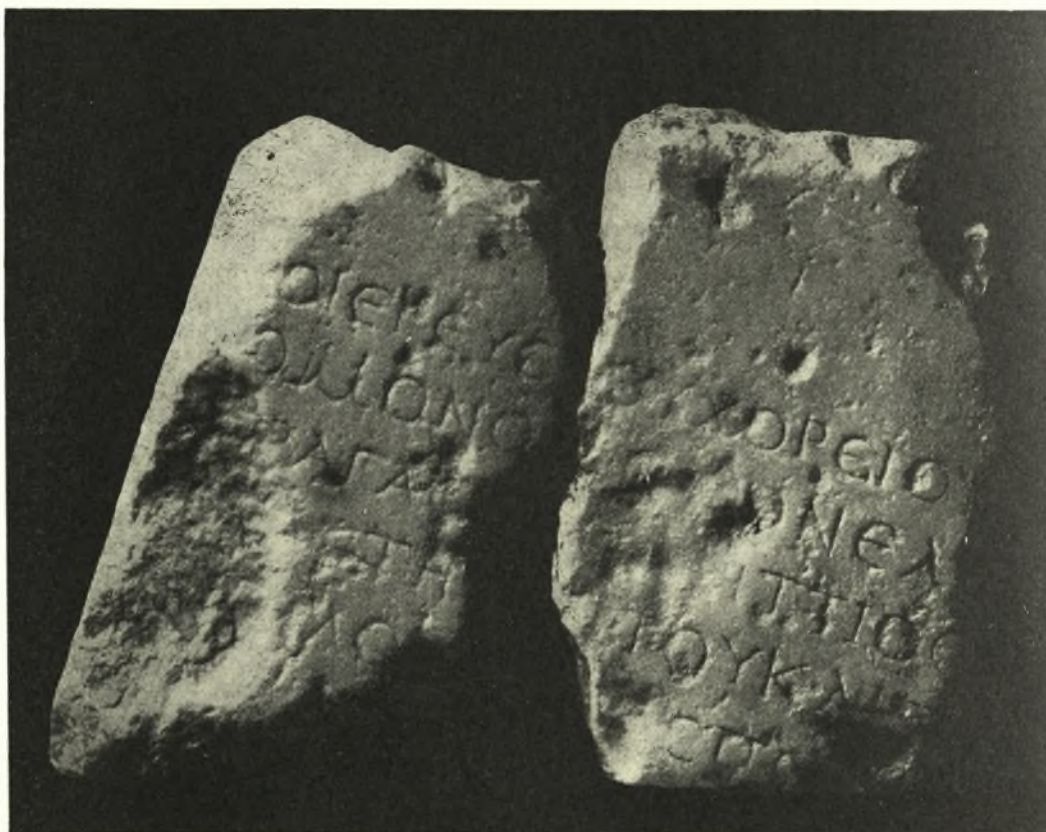
Εἰκ. 1. E. M. 396 + 3942.

8388), δὲν ἔχουν ὅλα τὸ ἴδιον πάχος, ὅχι μόνον ἐν σχέσει πρὸς ἀλλήλα, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ αὐτοῦ τεμαχίου, ἥτις εἶναι ἐνίοτε αἰσθητῶς ὑψηλοτέρα ἢ χαμηλοτέρα τῆς ἀντιστοίχου. Αὐτὸς κυρίως εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν εἶναι εὐκόλος ὁ καθορισμὸς τῆς θέσεως, ἣν εἶχεν ἕκαστος ἐπὶ τῆς στήλης καὶ διότι, πλὴν τοῦ 8388, οὕτινος σφύζεται ἡ ἀριστερὰ στενὴ πλευρά, τὰ λοιπὰ προέρχονται ἀπὸ τὸ κατὰ τὸ μέσον τμήμα τῆς στήλης. Ἐν ἄλλο ζήτημα εἶναι, ἂν τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς IG II² 1105 τεμάχιον (E.M. 8388) ἀνήκῃ ὄντως εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν. Τοῦτο κατὰ τὸ μέσον τοῦ πάχους τοῦ κάτω ἀποκεκομμένου τμήματός του ἔχει τόρμον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει σιδηροῦν ἔλασμα περιβεβλημένον μὲ μόλυβδον. Προέρχεται ἐκ τῆς ἀρχαιότητος καὶ θὰ συνέδεε τοῦτο

μὲ τὸ ἀποσπασθὲν κάτω τμήμα του. Ἀλλὰ ἡ ὀπισθία (B) πλευρὰ τούτου εἶναι καλῶς λελεασμένη καὶ μόνον κατὰ τὸ $\frac{1}{3}$ περίπου τοῦ ὕψους ἔχει ἀπολεπισθῆ ἢ ἐπιφάνεια της, παρὰ τὴν ἐπίμονον δὲ προσπάθειάν μου δὲν κατώρθωσα νὰ διακρίνω τὰ ἐν IG II² ἀναφερόμενα ὡς ὑπάρχοντα ἐκεῖ γράμματα. Κατ' ἐμὲ δὲν ἔφερε ποτὲ ἐκεῖ γράμματα. Ἐὰν καὶ τοῦτο τὸ τεμάχιον ἀνήκη εἰς τὴν ἰδίαν στήλην θὰ πρέπει νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ κάτω τμήμα της, ὁπότε ἡ δευτέρα (B) ἐπιγραφή ἦτο κατὰ πολὺ βραχυτέρα τῆς πρώτης.

Τὸ 6^{ον} τεμάχιον εἶχεν εὐρεθῆ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς διὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀρ-

Εἰκ. 2. E. M. 396 + 3942.

χαίας Ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν (- 3655 - I 397) καὶ δημοσιευθῆ ὑπὸ τοῦ σεβαστοῦ μου καθηγητοῦ κ. B. MERITT ἐν Hesperia 3, 1934, σ. 40 N° 29. Τοῦτο μετέφερα εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον (E. M. 13350) καὶ συνεκόλλησα ἐπὶ τοῦ E. M. 8391.

Ἱερεὺς Ἀντινόου Χορείου (ἐκ τεχνειτῶν) ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς ἐν IG II¹ 5062, χαραγμένης ἐπὶ θρόνου τοῦ διονυσιακοῦ θεάτρου.

Ἱερεὺς Ὀμονοίας τῶν Ἑλλήνων. Ἰδὲ καὶ τά: ἱερεὺς θεοῦ Ἀδριαν[οῦ Πανελληνίου καὶ] | **Ὀμονοίας τῶν Ἑλ[λήνων]** (IG II² 3623 - E. M. 2855): [ἱερέως Ἀθηνᾶς] | Πολιάδος καὶ ἱερέως τῆς **Ὀ[μνοίας τῶν]** | **Ἑλλήνων** (Hesperia 2, 1933, σ. 507 καὶ 11, 1942, σ. 71 = INDEX σ. 109): ἱερέως τῆς **Ὀμ[ονοίας τῶν]**

Ἑλλήνων καὶ τοῦ Διὸς] | τοῦ Ἐλευθερίου (IG II² 1352): παρὰ τῷ Ἐλευθερίῳ Διὶ καὶ τῇ Ὀμονοίᾳ τῶν Ἑλλήνων (IG VII 2510): ἀρχιέρειαν | διὰ βίου τοῦ τε κοινοῦ Βοιωτῶν τῆς | Ἰωνίας Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ κοινοῦ Φω|κέων ἔθνους καὶ τῆς Ὀμονοίας τῶν | Ἑλλήνων (IG VII 3426).

Ὁ Τιβ. Κλ. Ἀτταλος [Ἀνδ]ραγάθ[ου Σφ]ήτιος εἶναι σημαῖνον πρόσωπον τῆς ἀθηναϊκῆς πολιτείας κατὰ τὸ γ' τοῦ 2^{ου} μ. Χ. αἰῶνος τέταρτον. Εἶναι γνωστὸς ἐκ δύο ἐφηβικῶν καταλόγων (IG II² 2047 καὶ 2048) ὡς ἀρχων (140/41 ἢ 141/42), ὁμοίως δὲ ἐξ ἐπιγραφῆς ἐν Δήλῳ (BCH 28, 1904, σ. 184, Ν^ο 60=34, 1910, σ. 442, Ν^ο 89). Ἦτο ἔμπιστον πρόσωπον τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, ὡς μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἐν προκειμένῳ ἐπιγραφή. Ὁ ἴδιος ἐπεμελήθη τῆς κατασκευῆς τῆς στήλης καὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐπ' αὐτῆς τῶν ψηφισμάτων, δι' ὧν ἀπενεμήθησαν τιμαὶ εἰς τὸν αὐτοκράτορα τοῦτον ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν (IG II² 1075). Τὸ ὄνομα πατρὸς μανθάνομεν νῦν τὸ πρῶτον.

Κατὰ τὴν μελέτην τῶν τεμαχίων διεπίστωσα νέας ἀναγνώσεις καὶ συμπληρώσεις εἰς τὸ κείμενον, ἃς παραθέτω κατωτέρω.

Πλευρὰ Α, τεμάχ. α στίχ. 13/4. Εἰς τὸ ἀριστερὸν τούτων ἔχει χαραχθῆ φύλλον κισσοῦ, ἥρχιζε δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ στίχου 14 νέα παράγραφος.

Πλευρὰ Α, τεμάχ. β στίχ. 11. Δύναται νὰ συμπληρωθῇ: ὁ κράτιστος φί[λο]ς μ[ου]

Τιβ. Κλ. Ἀτταλος Ἀνδραγάθου Σφήτιος —]

στίχ. 12 πατρίδι μ[ου] τὸ ὀρθὸν εἶναι πατρίδι αὐ[τοῦ —]

Πλευρὰ Β, τεμάχ. β στίχ. 6 τὸ ὀρθὸν εἶναι ἀρμονίαν τε καὶ

στίχ. 9 τὸ ὀρθὸν εἶναι — ον ἐξενηνόχατε

» 15 εὐερ]γέτην ὅχι ἀγωνοθ]έτην

» 17 ἱερέως ΗΠ εἶναι τὸ ὀρθὸν

» 18 δὲ ἐπαινεῖ Μ — τὸ ὀρθὸν εἶναι τρίτον πρόσωπον καὶ μετ' αὐτὸ νέα λέξεις καὶ ὅχι ἀπαρέμφατον

» 19 πρῶ]τον καὶ κορυφ[αίου —] ἀντὶ — του καὶ το —

τεμάχ. γ » 2 νυ εἰω[θα — (;)] ἀντὶ νυ ει — —

» 10 ἀντὶ παρὰ Α ἀνάγν. παρὰ Ἀτ[τάλου —]

» 13 κ[α]λὸν μὲν οὖν — — ἀντὶ — τ]ὸν μὲν οὖν

— 2 —

Εἰς IG II² 1006

Κατὰ τὴν ἀνασύνθεσιν τῶν τεμαχίων τῆς ἐν IG II² 1006 (= E. M. 10339) ἐπιγραφῆς ἐγένοντο καὶ τινες ἐνδιαφέρουσαι ἐπιστημονικαὶ παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῆς. Πλὴν τοῦ ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1950 - 51, σ. 46 τεμαχίου, ἐπὶ ταύτης συνεκολλήθη τὸ E. M. 1977, ὅπερ περιέχει γράμματα ἐκ τοῦ μέσου τῶν στίχων 73 - 76, ὡς καὶ

τεμάχιον ἄνευ ἀριθμοῦ Ε. Μ. με γράμματα ἐκ τῶν στίχων 89 - 93, τὸ ὁποῖον ὁ KIRCHNER δὲν εἶδε κατὰ τὸν χρόνον τῆς μελέτης τῆς ἐπιγραφῆς, διότι ἦτο βυθισμένον ἐντὸς τοῦ γύψου. Ἀξιοσημεῖωτος ὑπῆρξεν ἡ συγκόλλησις τῶν δύο ἐφαπτομένων (ὥς νῦν τὸ πρῶτον διεπιστώθη) τεμαχίων ἀπὸ τοὺς δύο εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς στεφάνους, ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ πίνακος 10.

Ταῦτα, φέροντα ἀριθμοὺς Ε. Μ. 7637 καὶ 7636, λαμβάνουν θέσιν ἀντίστροφον ἐκείνης ἣν εἶχον ἐν CIA καὶ IG II², ἥτοι ὁ δεύτερος τῶν ἐκεῖ στεφάνων προηγεῖται. Τὸ τεμάχιον α, ἐφ' οὗ τὰ τμήματα στίχων 121 - 126, δὲν εἶχε τεθῆ εἰς τὴν ὀρθὴν ἐπὶ τῆς στήλης θέσιν του. Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ ἐν ἀριστερᾷ β καὶ συγχρόνως τοῦ ὑπεράνω τούτου γ τεμαχίου, ὡς ἐμφανίζεται εἰς τὰς ὡς ἄνω δημοσιεύσεις. Εἶναι ἐν τούτοις δυνατόν ἡ θέσις του ἐπὶ τῆς στήλης νὰ ἦτο δεξιᾷ τοῦ τεμαχίου β καὶ νὰ εὐσταθῇ ἡ συμπλήρωσις *Παιδικράτης Ἀγαθοκλέους Συναπλήτιος* τοῦ 123 στίχου (εἰς τὸ κενὸν 0.045 μ., ἥτοι 8 περίπου γραμμάτων). Ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὸ τεμάχιον γ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ 1^{ου} στίχου, Ἀλεξίων, δὲν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ τεμαχίου γ δημοτικὸν Ἀζηνιεύς (στίχ. 121), ἀφοῦ τοῦτο εὐρίσκεται 0.05 ὑψηλότερον. Ὑπεράνω τοῦ Ἀλεξίων, πλὴν τούτου, ὑπάρχει χῶρος ὕψους 0.03 ἄγραφος, ἂν δὲ τὸ Ἀζηνιεύς εἶναι δημοτικὸν τοῦ Ἀλεξίων, τότε εἰς τὸν ἄγραφον τοῦτον χῶρον θὰ ἔδει νὰ ἦσαν ἀναγεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν στίχων 119 καὶ 120. Ὁ ἄγραφος χῶρος αἰτιολογεῖται ἀπὸ τὴν ἀναγραφὴν, δεξιότερον, ὀνόματος φυλῆς.

— 3 —

Ε. Μ. 788. Ἄνω τμήμα ἐπιτυμβίας στήλης πανταχόθεν ἐλλιποῦς. Σφζόμ. ὕψ. 0.24, σφζόμ. πλάτ. 0.25, πάχ. 0.12. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾷς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν

X α ι] ρ ε [φ] ά ν η [ς]
Δ ε κ] ε λ ε ι ε υ ς

τοῦ α' ἡμίσεος τοῦ 4^{ου} π. Χ. αἰῶνος.

— 4 —

Ε. Μ. 804 (=IG II² 12107). Ὁ KIRCHNER ἀνέγνω *Μερόπη* ἐπὶ τοῦ λίθου ἐν τούτοις ἀναγινώσκειται *Ἰμερόπη*, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐρυθρομόρφου στάμνου ἐν CIG 7697.

— 5 —

E. M. 833 (=IG II² 6610—PREEK, Gr. Grabn. I N° 33).

Τὸ τεμάχιον τοῦτο ἐπιτυμβίας στήλης ἐδημοσίευσεν, χωρὶς νὰ ἀνέυρῃ εἰς τὸ Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον, ὁ KIRCHNER ὥς

— — ΟΔΩΡ — — / ΛΗΔΣ — — / [ΚΥ]ΔΑΝΤ[ΙΔ —]

ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ PREEK ὥς

Θ ε] ὁ δ ὦ ρ [ο ς
Μ ε] λ η δ ὦ [ν ο ς
Κ υ] δ α ν τ [ἰ δ η ς

Ἐν τούτοις εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου στίχου κενὸν πρέπει νὰ συμπληρωθῶσι τρία καὶ ὄχι δύο μόνον γράμματα, ὥς φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν γραμμάτων μὲ ἐκεῖνα τοῦ τρίτου στίχου. Εἰς τὸν δεύτερον στίχον τὸ πρῶτον σφζόμενον γράμμα εἶναι Μ καὶ ὄχι Λ, τὸ δὲ τελευταῖον εἶναι Ο καὶ ὄχι Ω.

Ἡ ἐπιγραφή κατὰ ταῦτα θὰ ἀναγνωσθῇ:

Π υ] θ ὁ δ ὦ ρ [ο ς]
. . . μ ἦ δ ο [υ ς]
Κ υ] δ α ν τ [ἰ δ η ς]

— 6 —

E. M. 914. Δεξιὸν τμήμα ἐπιτυμβίας στήλης μετ' ἀετωματίου καὶ τμήματος ρόδακος κατὰ τὸ μέσον. Ὑπὸ τὸ γεῖσον ἡ ἐπιγραφή

— — — — Μ η ν ο δ ὦ ρ ο υ
θ υ γ ά τ η ρ] ἐ ξ Ἄ ζ η ν [ι έ ω ν]

Ἡ ἀρχὴ καὶ τῶν δύο στίχων ἐλλείπει καὶ ἄλλος πρὸ αὐτῶν δὲν ὑπάρχει. Ἔχομεν προφανῶς διάταξιν ὀνομάτων οἷαν καὶ ἐν IG II² 5898.

— 7 —

E. M. 928+669. Ἄνω τμήμα μαρμαρίνης στρογγύλης βάσεως. Σφζόμ. ὕψ. 0.12, σφζομ. διάμ. 0.27. Ἐπὶ τοῦ προέχοντος τοῦ τόρμου εἶδους χειλέων ἡ ἐπιγραφή

Ἄ γ α θ ὁ ν ι κ ο ς

τοῦ 2^{ου} - 3^{ου} μ. Χ. αἰῶνος.

— 8 —

E. M. 768 (=IG II² 10597)

Ὁ τρίτος στίχος τῆς ὥς ἄνω ἐπιγραφῆς

Α ἰ γ υ π τ ἰ η / Ἐ κ α τ έ ω ν ο ς / χ ρ η [σ τ ῆ]

θὰ ἀναγνωσθῇ

ὥς Χ ἰ η

ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ Θ. ΜΙΤΣΟΣ

Τὸ κάτω μέρος τῆς ἐν IG II² 1006 ἐπιγραφῆς.
(Φωτογραφία ἐξ ἐκτύπου)